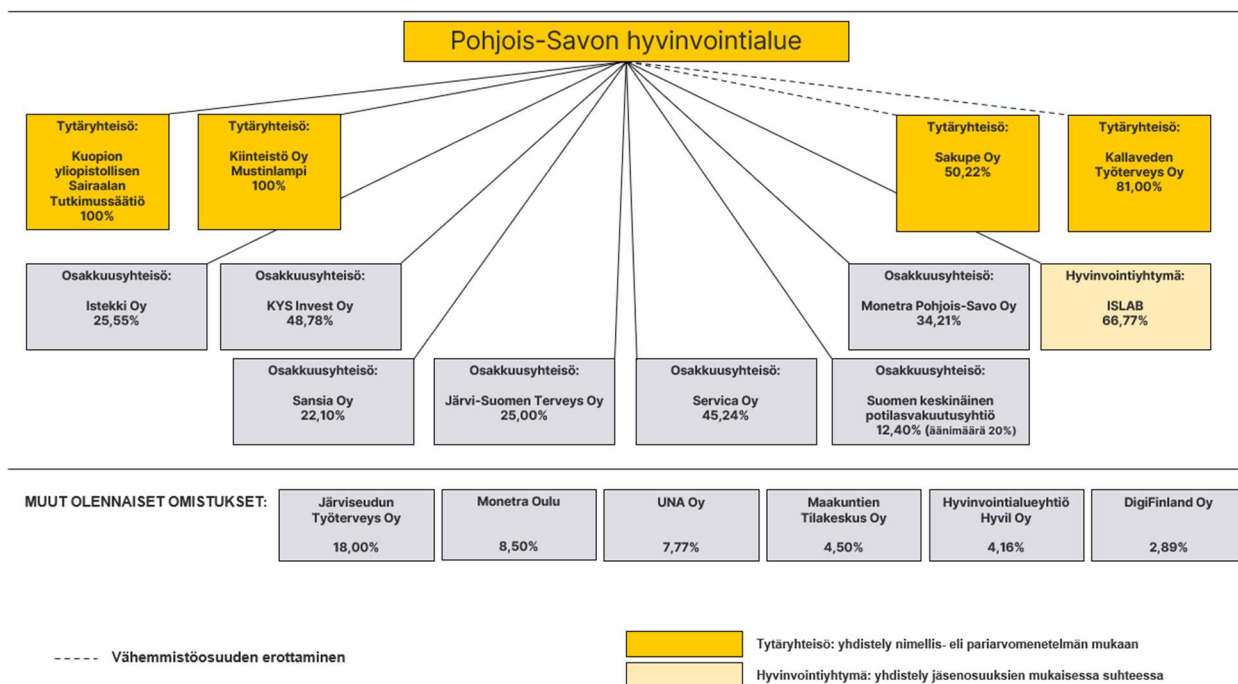

1.8 Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous

1.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Pohjois-Savon hyvinvointialuekonserniin kuuluvat tytäryhteisöt Sakupe Oy, Kallaveden Työterveys Oy ja Kiinteistö Oy Mustinlampi sekä Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen tukisäätiö.

1.8.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pohjois-Savon hyvinvointialuekonsernin ohjaus perustuu aluevaltuuston hyväksymään hallintosääntöön ja konserniohjeeseen, joka sisältää myös omistajaohjauksen periaatteet. Aluehallitus on lisäksi hyväksynyt hyvinvointialueen tytär- ja osakkuusyhteisöjä koskevat yhtiökohdattaiset omistajapolitiittiset linjaukset, jotka on laadittu olemassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Aluehallitus vastaa hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksesta. Hallintosäännön määräyksillä omistajaohjaukseen liittyvää päätösvaltaa on delegoitu aluehallituksen alaisuudessa toimivalle omistajaohjaus- ja valvontajaostolle 31.5.2025 saakka ja aluevaltuuston hyväksymällä hallintosäännön muutoksella 1.6.2025 alkaen omistajaohjaus- ja talousjaostolle.

Hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Hyvinvointialuejohtaja vastaa konserniohjauksen täytäntöönpanosta. Omistajaohjaus- ja talousjaoston esittelijöinä ovat toimineet erityisasiantuntija ja talousjohtaja. Hyvinvointialueen edustajana yhtiökokouksissa, nimitysvaliokunnissa, osakaskokouksissa, vuosikokouksissa ja neuvottelukunnissa jaoston päätöksellä on toiminut rahoitus- ja omistajaohjaustehtäviä hoitava erityisasiantuntija.

Hallintosäännön mukaan omistajaohjaus- ja talousjaosto valmistelee tytäryhtiöiden ja säätiöiden toiminnan ja talouden tavoitteet sekä seuraa ja arvioi näiden toteutumista. Tytäryhteisöille

ja säätiöille on asetettu tavoitteet hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvion yhteydessä. Konserniyhteisöt ovat raportoineet tavoitteiden toteutumisesta säännöllisesti omistajaohjaus- ja talousjaostolle.

Tavoitteiden toteuma

Sakupe Oy				
Mittari (1 000 €)	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	%
Liikevaihto	32 975	32 424	32 865	101,4 %
Tulos	30	541	984	181,9 %
Investoinnit	3 471	3 500	2 008	57,4 %
Pitkäaikaisen velan määrä	3 555	2 760	2 760	100,0 %
Omavaraisuusaste (%)	56,4	61,0	59,7	97,9 %
Toimitusvarmuus (yhteistekstiilit)	99,1 %	98,0 %	98,8 %	100,8 %
Asiakastytyytyväisyysindeksi (asteikko 1-6)	4,6	4,8	4,7	
Henkilöstötyytyväisyysindeksi (asteikko 1-6)	4,8	4,8	5,0	
Prosessin tehokkuus (pesukiloa per henkilötyötunti, kg/hlö/h)	32,6	33,5	33,3	

Kiinteistö Oy Mustinlampi				
Mittari (1 000 €)	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	%
Liikevaihto	5 534	5 450	5 573	102,3 %
Tilavuokrat, t€	4 064	4 100	4 100	100,0 %
Tilavuokrat, €/m2	12,0	13,2	13,2	100,0 %
Tilikauden tulos	138	0	427	
Investoinnit	0	100	0	0,0 %
Vieras pääoma	43 311	41 550	40 030	96,3 %
Omavaraisuusaste (%)	14,8	15,0	16,4	109,3 %

Kallaveden työterveys Oy				
Mittari (1 000 €)	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	%
Liikevaihto	1 391	1 397	1 271	91,0 %
Tulostavoite	349	230	207	90,0 %
Investoinnit	0	0	0	
Pitkäaikaisen velan määrä	0	0	0	
Omavaraisuusaste (%)	90,3	92,5	92,5	100,0 %

Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö sr.				
Mittari (1 000 €)	Toteuma 2024	Tavoite 2025	Toteuma 2025	%
Liikevaihto	4	4	51	1275,0 %
Tulostavoite				
Investoinnit				
Pitkäaikaisen velan määrä				
Omavaraisuusaste (%)	100	100	100	100,0 %

1.8.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Aluevaltuusto hyväksyi 5.5.2025 Pohjois-Savon tukisäätiön perustamisen. Säätiö on osa Pohjois-Savon hyvinvointialueen konsernia. Tukisäätiön toiminta-ajatus on tukea ja kehittää Pohjois-Savon hyvinvointialueen toimintaa potilaiden, asiakkaiden ja henkilökunnan parhaaksi. Säätiön toiminta rahoitetaan pääomalla, toiminnan tuotoilla ja muulla rahoituksella.

Hyvinvointialueen rahoituksen riittämättömyys ja syntyneet alijäämät ovat edellyttäneet hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseksi säästötoimia myös hyvinvointialueen sidosyksiköissä. Sidosyksiköt ovat joutuneet tehostamaan ja sopeuttamaan toimintaansa kustannussäästöjen aikaansaamiseksi.

1.8.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hallituksen esitys hankintalainsäädännön uudistamisesta on edennyt 5.2.2026 eduskunnan käsiteltäväksi. Uudistuksen yksi keskeisimmistä muutoksista liittyy sidosyksiköiden kymmenen prosentin vähimmäisvaatimukseen. Omistusvaatimus ulottuisi myös sidosyksikön mahdollisiin tytä- ja sisaryhtiöihin. Vähimmäisomistusvaatimuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1.7.2027. Uudet säännökset on tarkoitettu tulevan voimaan keväällä 2026.

Suurin osa hyvinvointialueen omistamista yhtiöistä tuottaa tällä hetkellä omistajilleen palveluja hankintalain mukaisessa sidosyksikköasemassa. Lakimuutoksen vaikutukset hyvinvointialueen sidosyksiköiden toimintaan tulevat olemaan merkittäviä ja johtavat konsernissa mahdollisiin osakekauppoihin ja konsernirakenteen muutoksiin.

1.8.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialuekonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hyvinvointialueen konsernivalvonta perustuu aluevaltuustoon päättämiin hallintosääntöön, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin sekä konserniohjeeseen ja aluehallituksen päättämään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeeseen. Hallintosäännön mukaan hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, omistajaohjaus- ja talousjaosto, hyvinvointialuejohtaja, erityisasiantuntija sekä hyvinvointialuejohtajan sijainen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perustana ovat hyvinvointialueen strategia, talousarvion toiminnan ja talouden tavoitteet sekä hyvän hallinnon periaatteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet koskevat kaikkia hyvinvointialuekonsernin toimielimiä, johtoa ja esihenkilöitä sekä kaikkea hyvinvointialuekonsernin toimintaa, josta hyvinvointialue vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä

Toimivallan jako aluevaltuuston, aluehallituksen ja omistajaohjaus- ja talousjaoston välillä on toteutettu hallintosäännön määräyksillä. Hallintosäännön mukaisesti omistajaohjaus- ja talousjaosto päättää ohjeiden antamisesta hyvinvointialuetta eri yhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille. Tytäryhteisöille ja säätiölle on asetettu tavoitteet vuoden 2025 talousarvion yhteydessä ja niiden toteumaa on seurattu neljännesvuosittain. Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti omistajaohjaus- ja talousjaosto päättää hyvinvointialueen ehdokkaiden nimeämisestä konserniyhteisöjen ja soveltuvien osin säätiöiden hallituksiin. Hallitusjäsenien nimeämisprosessissa kehittämistarpeeksi on tunnistettu, kuinka prosessissa voidaan paremmin ja dokumentoidusti arvioida hyvinvointialuelain mukaista hallituksen riittävää talouden ja liiketoiminnan asiantuntemusta.

Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeen ja konserniohjeen mukaisesti vastuu tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on yhtiön hallituksella. Hyvinvointialueella toteutettiin riskienarviointit pääsääntöisesti ohjeistuksen

mukaisesti talousarvion 2025 laadinnan yhteydessä ja samalla pyydettiin myös hyvinvointialueen toiminnan kannalta keskeisimpien sidosyksikköjen riskiarvioita kokonaiskuvan muodostamiseksi.

Vuoden 2025 aikana konserniyhteisöjen toiminnassa ei ole noussut esille hallitsemattomia riskejä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta keskeisimmäksi kehittämistarpeeksi on tunnistettu dokumentoitujen toimintamallien luominen, sillä niiden avulla konsernijohto saa riittävän varmuuden yhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta sekä yhteensovittamisesta.